

Landvæsenkommisstoner affige Kjendelser af en saadan Betschaffenhed, og ofte er det overordentlig store Interesser, der berøres deraf; det er ofte Personers hele Vel og Ve, Spørgsmaal, som undertiden kunne være fuldt saa store som noget af dem, der forelægges Landets højeste Domstol — at man er berettiget til at sige — jeg tror ikke at bruge for stærkt et Udtryk, ihvovvel det er et stærkt Udtryk, jeg nævner — at de i de paagjældende Sager have viist sig fuldstændig ignorant. Det er et meget stærkt Udtryk; men dersom det her var Stedet til at drage dette frem, skulde jeg fuldstændig godtgjøre Berettigelsen til at bruge dette Udtryk. Grunden dertil ligger i, at den Gang Landvæsenkommisstitutionsinstitutionen blev stiftet, havde man neppe tilstrækkelig sat sig ind i, hvilke store Spørgsmaal der efterhaanden vilde komme ind under Landvæsenkommisstonernes Omraade. Dernæst giver Maaden, hvorpaa Landvæsenkommisstonerne udmeldes til at overtage deres Forretninger, ingenlunde den Garanti, man har troet at finde deri, at det sker ved de lokale Autoriteters Indstilling. Sagen er altsaa, at disse store Spørgsmaal, der nu efterhaanden ere komne ind under Landvæsenkommisstonernes Afgjørelse, ere af den Betschaffenhed, at de ofte, forinden de forelægges disse, ere blevne Stridsspørgsmaal imellem den vedkommende Egn's Autoriteter saavel som imellem alle de øvrige Personer, der have en større eller mindre Interesse i Forholdenes Udvikling og mere eller mindre kunne være Part i Sagen. Naar man altsaa har troet i Landvæsenkommisstonernes Udmeldelse ad den Bet, som er bleven lovbekstemt, at kunne finde Garanti for en uafhængig og upartist Afgjørelse, da findes denne Garanti ikke længer, naar Spørgsmaalene ere af den Betschaffenhed, at de gribe ind i hele Egnens Interesse og, som Tilfældet ofte er, have været Gjenstand for meget heftig Strid og Agitation, forinden de forelægges Landvæsenkommisstonerne. Jeg har allerede tid-

ligere ved en anden Sag flygtig henledet den heitærede Regjerings Opmærksomhed paa, at dersom man ikke skal prisgive overordentlig store og vigtige Interesser til en Domstol — hvad Landvæsenkommisstonerne jo ere — der ofte ikke giver den Betskyggelse, som man maatte fordrø og vente overfor det store Ansvar, tror jeg, at det vil være nødvendigt, at man skaber ganske andre Former for Udmeldelsen af Landvæsenkommisstonerne. Jeg antydede den Gang, om det ikke vilde kunne være muligt, men det var kun en løst henkastet Tanke, som jeg blot vilde henstille til nærmere Overveielse, at faae mere Garanti derved, at Landvæsenkommisstonerne sammensættes paa lignende Maade som en Boldgiftsret; saa at det blev Parternes egen Sag, at sørge for, at der i Landvæsenkommisstonen kom til at sidde Mænd, der virkelig magtede de Opgaver, der forelaa til Afgjørelse; thi dette er nu saa langt fra Tilfældet, at man undertiden kan høre Landvæsenkommisstonerne raisonnere om de Spørgsmaal, som de skulle afgjøre, med en saa grændsesløs Uvidenhed, at man kan forsærdes ved at tænke sig, at de ere henlagte til deres Afgjørelse. Men naar Kommisstonerne sammensættes saaledes som Boldgiftsretter, bliver det Parternes egen Sag at sørge for, at den fornødne Dygtighed kommer tilstede i Landvæsenkommisstonen, og dette tror jeg er absolut nødvendigt. Vel kan man i Almindelighed i saadanne Tilfælde, hvor der fordres en særlig teknisk Dygtighed, søge at formaa Ministeriet til at tilforordne i det Mindste Overlandvæsenkommisstonen teknisk kyndige Mænd; men jeg maa desværre udtale min Betskyggelse over, at disse teknisk kyndige Mænd, der saaledes tilforordnes, have i det Mindste i de Tilfælde, hvor jeg har haft Leilighed til at dømme efter egen Erfaring, paa ingen mulig Maade givet Overlandvæsenkommisstonen synderlig større Betskyggelse, end den havde i Forveien. Sagen er den, at Regjeringen i Almindelighed har sine bestemte Personligheder, som den henvender sig til, og som